



**Fruitpact**



**Greenport Gelderland**

# **Boomgaard van de toekomst**

**Samen innoveren, stimuleren en randvoorwaarden creëren  
vanuit gelijklopende stip op de horizon: een sterk fruitcluster in Rivierenland**

**Frank Engelbart**

**Bestuurlijke bijeenkomst tuinbouw Zuid-West Gelderland**

**21-125, 10 september 2021**

# Ambitie Fruitpact (2020-2025)



Fruitpact

Maatschappij

- CO2, stikstof, fijnstof, klimaat
- Burger en omgeving (verhaal, inzicht)
- Wetgeving (mn omgevingswet)
- Randvoorwaarden (water, weg, digitaal)

+

Technologische innovatie

- Data
- Robotisering
- Nieuwe rassen
- TOV

+

Duurzaam goed telen

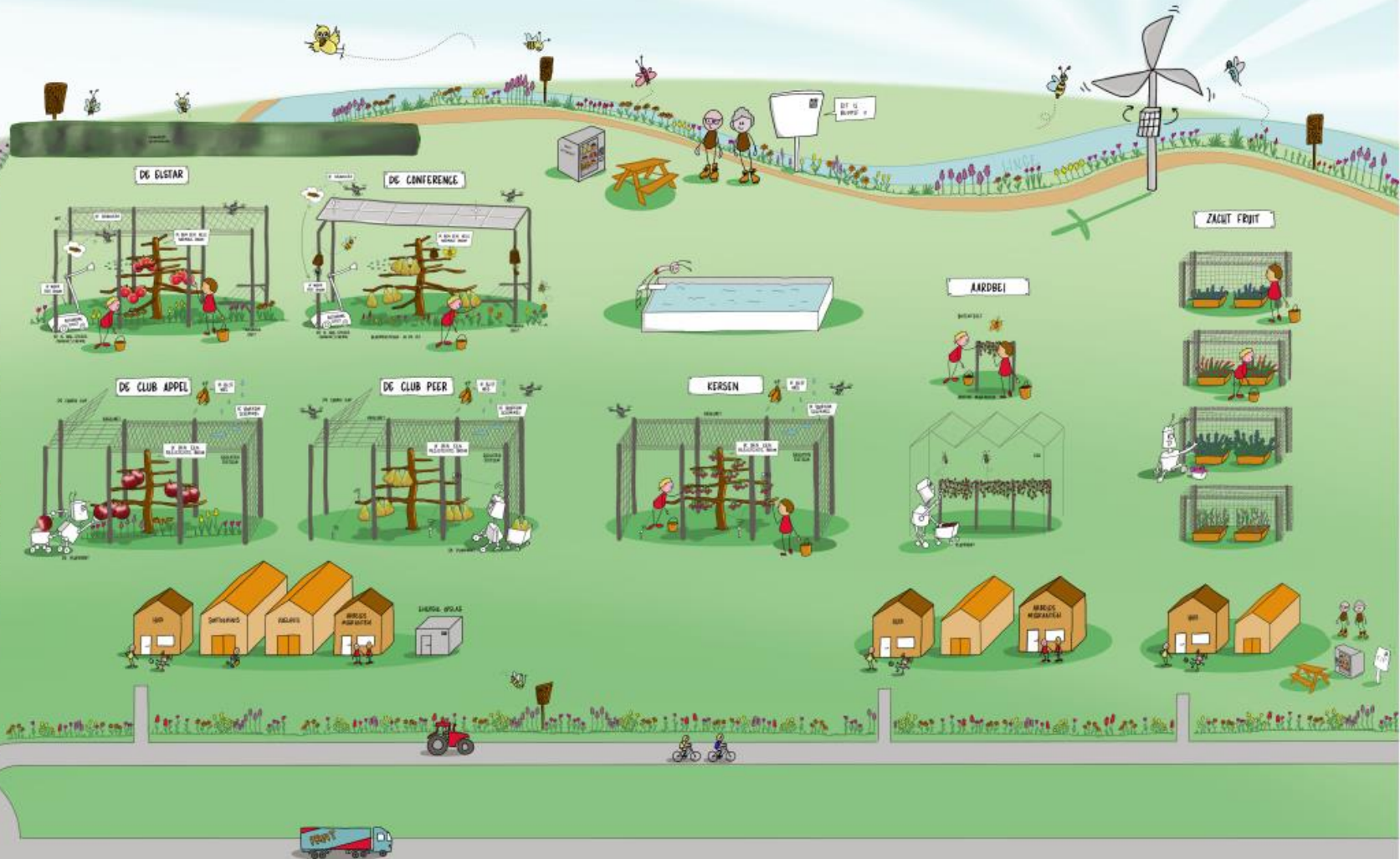
- Risico's borgen (TOV, water, GWB)
- Arbeid
- Vitale bodem en beschikbare grond
- Gezond gewas
- Productiekosten, opbrengsten, rendement

# Fruitbedrijf van de toekomst (2030)

2030

FRUIT-  
BEDRIJF  
VAN DE  
TOEKOMST

-  RISCHEID
-  ACTIE
-  ONGEVENSCHOT
-  DULLERANK'S
-  VERDE LITTEKVEN



FRUIT-  
BEDRIJF  
VAN DE  
TOEKOMST

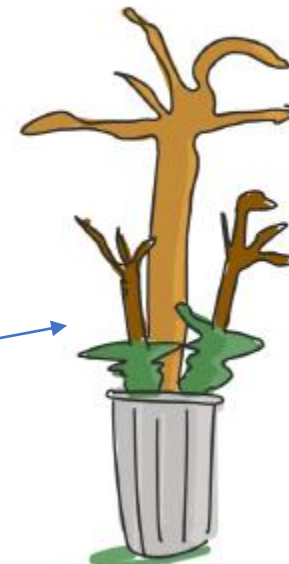


Fruitpact

© 2018 Fruitpact

# FRUIT- BEDRIJF VAN DE TOEKOMST

HOOGSTAMBOMEN &  
CONIFEREN



1. Ambitiedoc.
2. FruitTechCampus
3. RSV
4. RES
5. RAS
6. Watervisie
7. Prov. Koersnotitie
8. LNV-visie
9. ....

- a) Robots
- b) Drones
- c) 50-meter zone
- d) ...

- i. TOV actualisatie
- ii. Groene GWB
- iii. Appelareaal
- iv. Diesel → electric
- v. Water
- vi. Rendement
- vii. ....



AFSCHIED



ACTIE



OMGEVINGSWET



DILLEMMAS



VERDER  
UITZOEKEN

Inwoner-toerist-consument-fruitteler en:

1. TOV: klimaat ⇔ landschap
2. Chemie ⇔ TOV en/of resistente (GMO) rassen
3. Insecten en vogels: vriend ⇔ vijand
4. Economie: modern ⇔ nostalgie
5. Chemie: individuele boom een pilletje of spuit
6. Arbeidsmigranten: erf ⇔ dorp/stad
7. Businesscase: wie betaalt de extra inspanningen?
8. ....

2021 e.v.

# Aandacht voor appel



Fruitpact

- Appel al 20 jaar nr.1 product voor NL fruit-consumptie
- Consumenten-voorkeur wel gewijzigd: zoet, hard, schaallevens
- NL appelteelt vooral voor NL consumptie
- Gelderland perfecte bodem (rivieren) voor appelteelt
- Nieuwe (club)rassen bieden vaak aantrekkelijk rendement, mits teelt super-professioneel geschiedt

Top-10 uitgaven NL consument aan vers fruit in Nederland; 19

	1999	2009	2019
1	Appel	Appel	Appel
2	Sinaasappel	Sinaasappel	Banaan
3	Banaan	Banaan	Aardbei
4	Mandarijn	Mandarijn	Sinaasappel
5	Aardbei	Aardbei	Mandarijn
6	Peer	Druif	Druif
7	Druif	Kiwi	Blauwe bes
8	Kiwi	Peer	Kiwi
9	Meloen	Meloen	Peer
10	Grapefruit	Nectarine	Avocado

GroentenFruitHuis, 2021

Tabel 2. Ontwikkeling areaal hardfruit en appelen in het Rivierengebied.

**Gelderland=appelland**  
**..... ook in 2030?**

Rivierengebied (ha)			Mutatie	
	2004	2019	ha	%
Areaal hardfruit	5.241	5.412	171	3,3
Areaal appelen	3.319	2.347	-972	-29,3
Aandeel appelen van totaal hardfruit Rivierengebied (%)	63	43		
Aandeel Rivierengebied Nederlandse teelt appelen (%)	32,5	36,6		
Aandeel Rivierengebied Nederlandse teelt van hardfruit (%)	31,4	32,8		
Aandeel areaal hardfruit Rivierengebied van totaal areaal cultuurgrond Rivierengebied (%)	6,1	7,3		

Bron: CBS

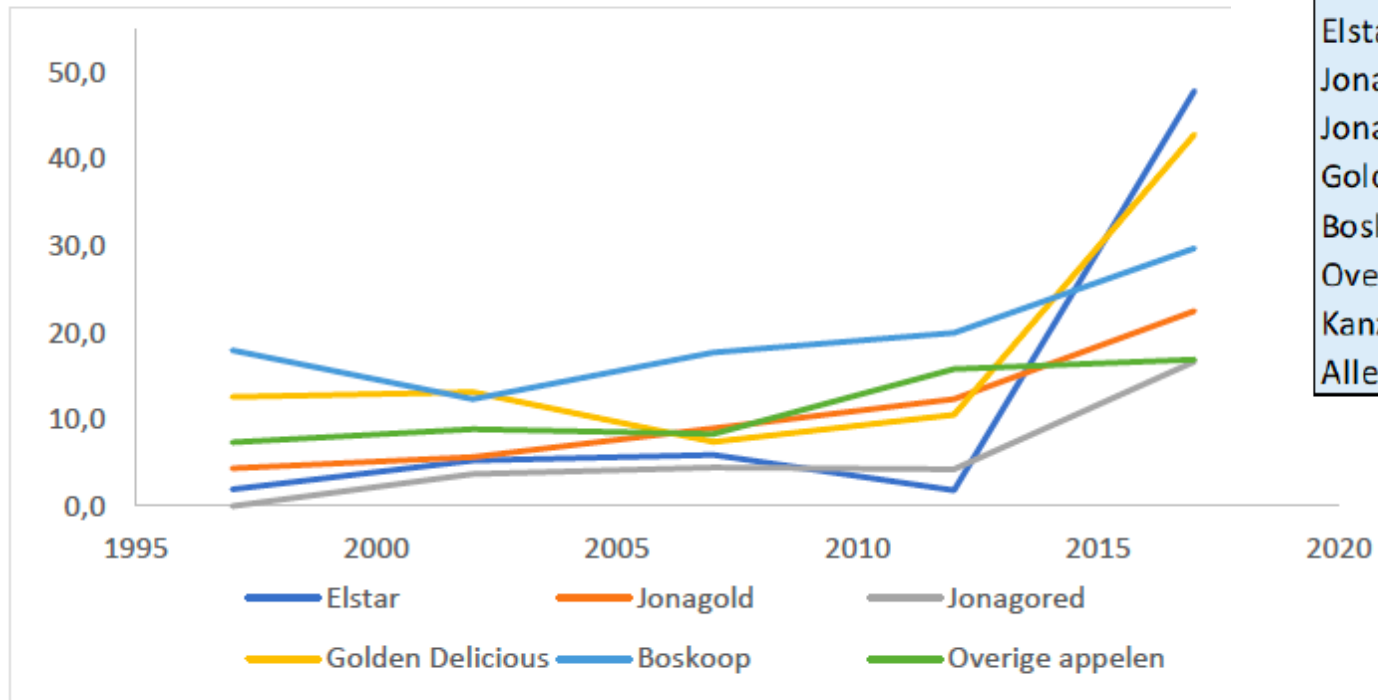
# Maar appelareaal is verouderd



Fruitpact

Door de aandacht voor peer (conference) is appel beetje 'vergeten'

Figuur 8. Aandeel (%) areaal per ras in de leeftijdscategorie > 15 jaar.



Tabel 6. Gemiddelde (rekenkundige) leeftijd van appel

Gemiddelde leeftijd (jr)	
Elstar	14,6
Jonagold	10,6
Jonagored	12,3
Golden Delicious	13,8
Boskoop	11,8
Overige appelen	10,1
Kanzi	7,8
Alle appelen	12,1

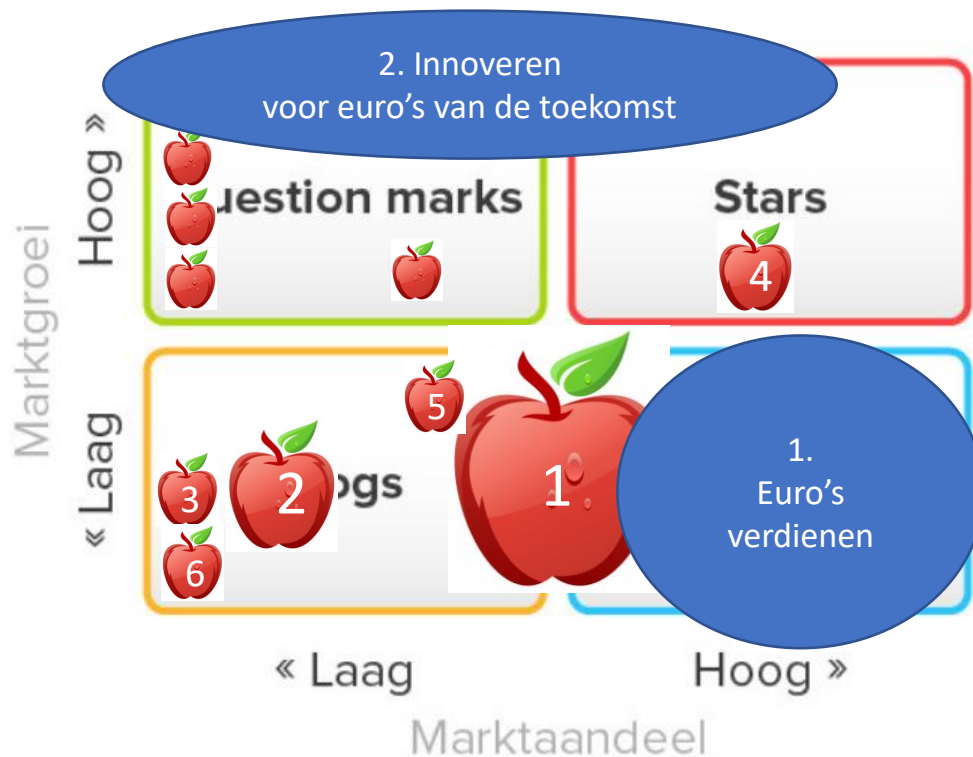
Bron: CBS en eigen marktinformatie.

# Het areaal is economisch uit balans



Fruitpact

De BCG-matrix toegepast op appelteelt Rivierengebied: revitaliseren en verjongen is noodzakelijk voor een evenwichtig portfolio aan appels!



		ha
1	Elstar	1042
2	Jonagold	440
3	Golden D.	75
4	Kanzi	221
5	Junami	122
6	Boskoop	114
	Maribelle	
	Tessa	
	Morgana	334
	Magic Star	
	...	

# Oproep



Fruitpact



Greenport Gelderland



Boomgaard van de toekomst als basis voor een sterk fruitcluster in Gelderland in 2030, door:

1. Ondersteuning bij innovatie en investeren door MKB-familiebedrijven:
  - a) Boom: productie, ras/mutant, weerbaar, ...
  - b) Teeltsysteem: individuele boom, duurzaam, biodiversiteit, natuurinclusief, data, technologie, ...
  - c) Ondernemer & onderneming: randvoorwaarden, opleiding (FTC), ...
2. Faciliterende randvoorwaarden: hectares, goede grond, water, TOV, arbeidsmigranten, infra, drones, robots, omgevingswet, vergunningen, leges, etc.
3. Het Europese concurrentieveld zit niet stil (Süd-Tirol, België, Polen, Oostblok, ..), fors gesteund door Europese, nationale en regionale overheden
4. Samen uitleggen aan de maatschappij en ondernemers: **“Vluchten naar het verleden lukt niet, je kunt alleen vooruit naar de toekomst. Omarm de verandering en verlang naar de toekomst!”**



# Samen



Fruitpact



Greenport Gelderland



Samen bewaken we het fundament:

Geen cluster zonder productie

Geen Fruitdelta zonder fruitteelt

## **Samen sterk voor fruit in Rivierenland!**